

Ю.П. САВЛЮК, ветеринарний лікар, пенсіонер
Калуський район Івано-Франківської області

ОНКОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ТВАРИН ПОЧАСТІШАЛИ...

Не знати, чи це випадковість, чи все-таки закономірність, пов'язана з екологічною ситуацією у навколишньому середовищі. За 52 роки своєї практики я лише двічі зустрічався зі злякисними утвореннями. А в 2013 році разом з працівниками Верхнянської ДЛВМ ми діагностували подібні утворення тричі.

А тепер послідовно і в деталях по кожному з цих п'яти випадків.

Перший випадок трапився в кінці 60-х років минулого століття. На ветеринарну дільницю доставили корову з нашого села. На третій повіці лівого ока в неї виявили новоутворення завбільшки з вишню. Було проведено хірургічне втручання з видалення утворення разом з повікою. Очне яблуко було здоровим, рогівка – чистою, корова бачила.

Через якийсь час тварину знову доставили на ветеринарну дільницю, але тепер картина була набагато складніша і неприємніша. На поверхні очного яблука було помітно новоутворення часточкової структури завбільшки з пів'яйця курки, яке гноїлося. Тварина на це око була вже сліпа. Було видалено очне яблуко, а обидві повіки зшиті до купи, щоб закрити очну западину. Ще через якийсь час тварину знову доставили на

ветдільницю. На цей раз із орбіти вже «стирчала» пухлина завбільшки з велике куряче яйце, яка розірвала шви й розтиснула повіки. У третій операції було відмовлено, оскільки стало зрозуміло, що рецидиви хвороби повторюватимуться. Тварину здали на забій.

Другий випадок трапився в моїй практиці в середині 1970-х років. У робочого коня на голівці пеніса було виявлено новоутворення завбільшки зі сливу. Провели хірургічне втручання й видалили пухлину. Але згодом по всьому тілу пеніса з'явилися новоутворення розміром з горошину й більші, до півтора десятка штук, які швидко збільшувалися в розмірах... Коня здали на м'ясокомбінат.

А тепер уже в травні 2013 року ми з лікарем-епізоотологом Верхнянської ДЛВМ І.Д. Лавриком прооперували в с. Стефанівка дворічну телицю, в якій зразу два новоутворення розміщувались у ділянці нижче лівого сидничного бугра. Верхня нагадувала дерматомікоз круглої форми діаметром до 8 см, розміщувалась поверх шкіри, друга – під нею в глибині задньостегнової групи м'язів величиною з кулак довгастої форми. Вона була видалена й мала часточкову структуру. Обидві рани успішно зажили. На 15-ту добу було знято шви. Минув місяць, і власник знову звернувся до нас із заявою про те, що стан телиці різко погіршився.

Картина була такою. Від тих місць, де були видалені новоутворення, йшов підшкірний твердий тяж завширшки 5–8 см поряд із вим'ям по стегну аж до ділянки пупка. У тварини спостерігали тяж-

кий віддих, поганий апетит. Постало питання: що робити з телицею? Оскільки розвинулися метастази внутрішніх паренхіматозних органів (і, мабуть, не тільки), то на забій тварину віддати вже не могли. Телиця була застрахована, тому ми дали їй можливість померти своєю смертю від невиліковної хвороби. Патолого-анатомічний розтин не проводили, хоча було цікаво, та страшно ватаго й бридко. Труп засипали хлорним вапном і закопали на скотомогильнику.

Четвертий випадок трапився в червні 2013 року в сусідньому селі Болохів. Приїхавши на місце, ми із завідувачем Верхнянської ДЛВМ В.Й. Яніцьким спостерігали випадок, аналогічний першому. Очна орбіта була заповнена новоутворенням, яке піднімалося над нею десь на 1 см. Із нього скапував смердючий гній.

Навчені попереднім випадком, тварину ми не лікували. Вона також була застрахована, а отже, ми стали чекати й наглядати. Пухлина прогресивно росла, дорісши до розмірів гусячого яйця. Тварина виснажилась і через 1,5 місяця загинула. Патолого-анатомічного розтину не проводили.

П'ятий випадок трапився у вересні 2013 року в собаки вівчарки із с. Збора. Ми знову ж таки із завідувачем Верхнянської ДЛВМ В.Й. Яніцьким прооперували тварину. Нижче правого сідникового знаходилась пухлина в капсулі з рідиною завбільшки з півпказівного пальця. Її успішно видалили. Більше до нас власник тварини не звертався. Від сусіда ми дізналися, що із собакою все гаразд. Можна припустити, що новоутворення було доброякісним, і рецидивів і метастазів не спостерігали.

Так що це: випадковість, збіг обставин чи закономірність у появі такої кількості (аж три) новоутворень за миттєвий рік? Покаже час. ☹

